

**Πρόγραμμα ΜΚΟ - Ελλάδα
Χρηματοδοτικός Μηχανισμός ΕΟΧ 2009 - 2014**

**ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ
ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ
(3^η και 4^η ανοιχτή πρόσκληση ενδιαφέροντος)**

**Αθήνα
Σεπτέμβριος 2014**

Περιεχόμενα

1. Περιγραφή του Προγράμματος.....	4
2. Επιλέξιμοι Υποψήφιοι	6
3. Επιλέξιμοι Τομείς Επιχορήγησης	9
4. Επιλέξιμες Δράσεις.....	10
5. Διάρκεια των Έργων και των Επιλέξιμων Δαπανών.....	11
6. Τοποθεσία των Έργων	11
7. Συνεργασίες.....	12
8. Ύψος και Ποσοστό Επιχορήγησης του Προγράμματος.....	13
8.1. Ποσό Επιχορήγησης	13
8.2. Ποσοστό Επιχορήγησης - Συγχρηματοδότηση / Ίδια συμμετοχή του Φορέα	13
9. Επιλέξιμες Δαπάνες.....	14
9.1. Γενικοί κανόνες.....	14
9.2. Χρόνος Πραγματοποίησης Δαπανών	15
9.3. Άμεσες Δαπάνες	15
9.4. Έμμεσες Δαπάνες	16
9.5. Εξαιρούμενες Δαπάνες.....	17
10. Προμήθειες.....	17
11. Εποπτεία, Εκθέσεις και Πληρωμές.....	18
11.1. Εποπτεία και Εκθέσεις.....	18
11.2. Πληρωμές	19
12. Επικοινωνία Επιχορήγησης	20
13. Διαδικασία και Όργανα Επιλογής Έργων	20
13.1. Διαδικαστικά Ελέγχου Επιλεξιμότητας Υποψηφίων	20
13.2. Δικαίωμα Ένστασης.....	20
13.3. Διαδικασία Αξιολόγησης Έργων.....	20

13.4 Κριτήρια αξιολόγησης Έργων για την πρόσκληση «Προαγωγή των δημοκρατικών αξιών, συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων»	21
13.4.1 Κριτήρια αξιολόγησης Μεγάλων Έργων	21
13.4.2 Κριτήρια αξιολόγησης Μικρών Έργων	22
13.5 Κριτήρια αξιολόγησης έργων για την πρόσκληση «Ενδυνάμωση δομών και ανάπτυξη ικανοτήτων των ΜΚΟ και προώθηση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κοινωνία των πολιτών.....	23
13.5.1 Κριτήρια αξιολόγησης Μεγάλων Έργων	23
13.5.2 Κριτήρια αξιολόγησης Μικρών Έργων	24
13.6. Διαδικασία Λήψεως Αποφάσεων.....	25
13.7. Ανακοίνωση των Αποφάσεων	25
14. Συμβάσεις Υλοποίησης Έργων	25
15. Δικαιολογητικά και Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων	26
16. Στοιχεία Επικοινωνίας	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.....	30
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.....	32

1. Περιγραφή του Προγράμματος

Το Πρόγραμμα «Είμαστε όλοι Πολίτες» είναι μέρος του συνολικού Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) για την Ελλάδα για την περίοδο 2009 - 2014, μέσω του οποίου οι Δωρήτριες χώρες, Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία, επιδιώκουν να συμβάλουν στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στις χώρες του ΕΟΧ.

Βασικός στόχος του Προγράμματος είναι η **ενδυνάμωση της Κοινωνίας των Πολιτών και η ενίσχυση της συμβολής των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) στην κοινωνική δικαιοσύνη, την δημοκρατία και την βιώσιμη ανάπτυξη**. Το συνολικό ποσό των **7.340.000 ευρώ** που παρέχεται από το Πρόγραμμα θα διατεθεί για την επιχορήγηση επιλέξιμων ΜΚΟ στην Ελλάδα. Διαχειριστής Επιχορήγησης του Προγράμματος είναι το Ίδρυμα Μποδοσάκη.

Ειδικότερα, το Πρόγραμμα «Είμαστε όλοι Πολίτες» στοχεύει στην επίτευξη των ακόλουθων προσδοκώμενων αποτελεσμάτων:

1. Προάσπιση δικαιωμάτων και ενίσχυση του εποπτικού ρόλου των ΜΚΟ
2. Αύξηση παροχής υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας προς ευάλωτες κοινωνικές ομάδες
3. Προαγωγή των δημοκρατικών αξιών, συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
4. Ενδυνάμωση των δομών και ανάπτυξη των ικανοτήτων των ΜΚΟ (capacity building) και προώθηση ενός ευνοϊκού πλαισίου για την κοινωνία των πολιτών

Στην τρέχουσα φάση, οι υποψήφιοι καλούνται να υποβάλουν αιτήσεις για την τρίτη και τέταρτη πρόσκληση, που αφορούν στην «Προαγωγή των δημοκρατικών αξιών, συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων», και στην «Ενδυνάμωση των δομών και ανάπτυξη των ικανοτήτων των ΜΚΟ (capacity building) και προώθηση ενός ευνοϊκού πλαισίου για την κοινωνία των πολιτών» αντιστοίχως.

Προσκλήσεις / Προσδοκώμενα αποτελέσματα	Ημερομηνία ανακοίνωσης πρόσκλησης	Συνολικό ποσό επιχορήγησης	Μέγεθος έργου / Ποσό επιχορήγησης
Προαγωγή των δημοκρατικών αξιών, συμπεριλαμβανομένων	22 Σεπτ. 2014	€ 1.900.000	Μικρά Έργα: € 10.000 – 50.000

των ανθρωπίνων δικαιωμάτων			Μεγάλα Έργα: € 50.001 – 150.000
Ενδυνάμωση των δομών και ανάπτυξη των ικανοτήτων των ΜΚΟ (capacity building) και προώθηση ενός ευνοϊκού πλαισίου για την κοινωνία των πολιτών	22 Σεπτ. 2014	€ 744.140	Μικρά Έργα: € 10.000 – 50.000 Μεγάλα Έργα: € 50.001 – 150.000

Κάθε ΜΚΟ, υποψήφιος φορέας υλοποίησης έργου, μπορεί να υποβάλλει μία μόνον αίτηση ανά πρόσκληση / προσδοκώμενο αποτέλεσμα.

Οι φορείς που συμμετέχουν ως φορείς υλοποίησης έργου σε τουλάχιστον δύο επιλεγέντα προς επιχορήγηση έργα δεν έχουν δικαίωμα για επιχορήγηση, είτε ως φορείς υλοποίησης, είτε ως εταίροι. Οι φορείς που συμμετέχουν ως εταίροι σε τουλάχιστον ένα επιλεγέν προς επιχορήγηση έργο δεν έχουν δικαίωμα για επιχορήγηση ως εταίροι.

Ποσοστό τουλάχιστον 10% της συνολικής διαθέσιμης επιχορήγησης προορίζεται για έργα που έχουν στόχο να ωφελήσουν παιδιά και νέους (έως 30 ετών).

Το Πρόγραμμα, μέσω και των έργων που θα υλοποιηθούν, εστιάζει, επίσης, σε θέματα οριζόντιου ενδιαφέροντος, που συμπεριλαμβάνουν την ρητορική μίσους, την αδιαλλαξία και τα εγκλήματα μίσους, τον ρατσισμό και την ξενοφοβία, την ομοφοβία, τον αντισημιτισμό, την ανοχή και πολυπολιτισμική κατανόηση, τους Ρομά, την σεξουαλική παρενόχληση, την βία κατά των γυναικών και την διακίνηση ανθρώπων (trafficking).

Κατά την σύνταξη των προτάσεων και την υλοποίηση των έργων, οι υποψήφιοι καλούνται να λάβουν υπόψη τα ακόλουθα [διατομεακά ζητήματα](#): χρηστή διακυβέρνηση, κοινωνική βιωσιμότητα, οικονομική βιωσιμότητα, περιβαλλοντική βιωσιμότητα και ισότητα των φύλων.

Δράσεις ενδυνάμωσης δομών και ανάπτυξης ικανοτήτων (capacity building) των φορέων υλοποίησης έργων θα διοργανωθούν από το Ίδρυμα Μποδοσάκη κατά τη διάρκεια του Προγράμματος.

Οι φορείς υλοποίησης έργων ενθαρρύνονται να υιοθετήσουν τις αρχές της διαφάνειας και της λογοδοσίας, όπως ορίζονται στη [Χάρτα Διαφάνειας και Λογοδοσίας ΜΚΟ](#).

Το Πρόγραμμα προβλέπει, επίσης, Συμπληρωματικές Δράσεις, οι οποίες έχουν σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ του Διαχειριστή Επιχορήγησης του Προγράμματος και άλλων φορέων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και την προώθηση των θεμάτων οριζοντίου ενδιαφέροντος. Συμπληρωματικές Δράσεις αποτελούν τα εκπαιδευτικά ταξίδια, η συμμετοχή σε πολυμερείς συναντήσεις, η συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης και τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η συμμετοχή σε εκδηλώσεις τους, καθώς και συναφείς ειδικές εκδηλώσεις του Διαχειριστή Επιχορήγησης. Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης του Προγράμματος μπορεί να προτείνει τη συμμετοχή στις Συμπληρωματικές Δράσεις φορέα υλοποίησης έργου ή εταίρου αυτού.

Το Πρόγραμμα προβλέπει, τέλος, την [Επιχορήγηση Διμερών Σχέσεων](#), η οποία προορίζεται για πρωτοβουλίες που ενισχύουν τις διμερείς σχέσεις μεταξύ ελληνικών ΜΚΟ και επιλέξιμων φορέων των Δωρητριών χωρών.

2. Επιλέξιμοι Υποψήφιοι

Οι επιλέξιμοι υποψήφιοι φορείς υλοποίησης έργων είναι ΜΚΟ με νομική υπόσταση στην Ελλάδα, οι οποίες εμπίπτουν στον εξής ορισμό:

«Μη κερδοσκοπικές εθελοντικές οργανώσεις που έχουν συσταθεί ως νομικά πρόσωπα, με μη εμπορικό σκοπό, ανεξάρτητες από την τοπική, περιφερειακή και κεντρική κρατική - κυβερνητική διοίκηση, δημόσιους οργανισμούς, πολιτικά κόμματα και εμπορικούς οργανισμούς. Θρησκευτικές οργανώσεις και πολιτικά κόμματα δεν θεωρούνται ΜΚΟ.»

Πιο συγκεκριμένα, οι επιλέξιμοι υποψήφιοι πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες γενικές προϋποθέσεις:

- 1) Να είναι **μη** κερδοσκοπικές οργανώσεις, να μην έχουν δημιουργηθεί και να μην λειτουργούν προς προσωπικό όφελος. Παρά το γεγονός ότι μπορούν να έχουν έμμισθο προσωπικό και να συμμετέχουν σε προσοδοφόρες δραστηριότητες δεν διανέμουν τα κέρδη στα μέλη τους ή στο διοικητικό συμβούλιο ή στους εκπροσώπους και διαχειριστές τους. Οι δραστηριότητες που παράγουν έσοδα, δεν θα πρέπει να αποτελούν το σκοπό της ΜΚΟ, αλλά μόνον ένα μέσο που υποστηρίζει την αποστολή και τις αξίες της.
- 2) Τα μέλη τους δεν πρέπει να έχουν κανένα άμεσο εμπορικό συμφέρον από τις εργασίες και το αποτέλεσμα των δράσεων της οργάνωσης ή των εμπορικών δραστηριοτήτων της, ούτε οι οργανώσεις να εξυπηρετούν τα εμπορικά ή

επαγγελματικά συμφέροντα των μελών τους. Ως εκ τούτου, αποκλείονται εμπορικές και επαγγελματικές ενώσεις, των οποίων οι σκοποί και οι στόχοι είναι να προωθήσουν τα ειδικά συμφέροντα των μελών τους.

- 3) Έχουν εθελοντικό χαρακτήρα, δημιουργούνται εθελοντικά από ομάδες ή μεμονωμένα άτομα και συνήθως περιλαμβάνουν στοιχεία εθελοντικής συμμετοχής στην οργάνωση.
- 4) Δραστηριοποιούνται στα κοινά και για το δημόσιο όφελος σε θέματα που σχετίζονται με την ευημερία των ανθρώπων, επιμέρους ομάδων ή την κοινωνία στο σύνολό της.
- 5) Έχουν θεσμική υπόσταση, σε αντίθεση με άτυπες ή επί τούτου δημιουργηθείσες (ad hoc) ομάδες, και έχουν καταστατικό ή άλλο συστατικό έγγραφο που καθορίζει την αποστολή, τους σκοπούς, τους στόχους και το πεδίο δράσης τους.
- 6) Είναι Οργανώσεις μελών (έχουν προσωπική βάση την κατ' αναλογία των προσωπικών εταιρειών σε αντίθεση προς τις κεφαλαιουχικές εταιρείες), με διαφανείς δομές και αιρετό πρόεδρο / διοικητικό συμβούλιο / εκπρόσωπο / διαχειριστή, και είναι διαχειριστικά υπόλογες στα μέλη και τους δωρητές τους.
- 7) Είναι ανεξάρτητες από την τοπική, περιφερειακή και κεντρική κρατική - κυβερνητική διοίκηση και άλλες δημόσιες αρχές.
- 8) Είναι ανεξάρτητες από πολιτικά κόμματα και εμπορικούς οργανισμούς.

Πολιτικά κόμματα και θρησκευτικές οργανώσεις¹ κοινωνικοί εταίροι² ή συνεταιρισμοί που διανέμουν κέρδη δεν θεωρούνται ΜΚΟ και δεν είναι επιλέξιμοι. Κοινωνικές επιχειρήσεις³, ιδρύματα⁴, οργανώσεις που βασίζονται στην πίστη⁵, και ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός θεωρούνται επιλέξιμες ΜΚΟ, εφόσον πληρούν τις ανωτέρω γενικές προϋποθέσεις.

Σωματεία (ΑΚ 78 - 107), Αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες (ΑΚ 741 - 748) και Ιδρύματα (ΑΚ 108 - 121) είναι κατ' αρχήν επιλέξιμοι υποψήφιοι, εφόσον πληρούν τις ανωτέρω γενικές προϋποθέσεις.

Οι επιλέξιμες ΜΚΟ, κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων έργων της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, πρέπει να έχουν από της συστάσεώς τους συμπληρώσει τουλάχιστον δύο (2) έτη λειτουργίας. Αν η επιχορήγηση του έργου που προτίθενται να προτείνουν είναι μικρού μεγέθους (έως 50.000 ευρώ) αρκεί να έχουν από της συστάσεώς τους συμπληρώσει τουλάχιστον ένα (1) έτος λειτουργίας.

Σημειώσεις:

¹ Οι θρησκευτικές οργανώσεις δεν περιλαμβάνουν οργανώσεις που βασίζονται στην πίστη, ήτοι οργανώσεις προσώπων που τους ενώνει κοινή θρησκευτική πίστη (οργανώσεις πιστών), όπως περιγράφεται κατωτέρω (υπό ⁵), οι οποίες είναι επιλέξιμες.

² Κοινωνικοί εταίροι ορίζονται ως συνδικαλιστικές οργανώσεις και διαπραγματευτικοί εργοδοτικοί φορείς, όπως ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

³ Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του ν. 4019/2011 έχουν σκοπό την κοινωνική επιχειρηματικότητα, διαθέτουν εκ του νόμου την εμπορική ιδιότητα (άρθρο 2 παρ. 1), υπό προϋποθέσεις διανέμουν κέρδη στα μέλη τους (άρθρο 7 παρ. 2), ενώ μέλη τους μπορεί να είναι ΝΠΔΔ (άρθρο 3 παρ. 3), και δεν θεωρούνται επιλέξιμες ΜΚΟ

⁴ Τα ιδρύματα δεν είναι οργανώσεις με μέλη. Κοινοφελή Ιδρύματα, ωστόσο, είναι επιλέξιμα, εάν είναι ανεξάρτητα από πολιτικό κόμμα ή από κεντρικό, περιφερειακό ή τοπικό κρατικό - κυβερνητικό έλεγχο, ή από τον έλεγχο μιας μικρής ομάδας που αποκομίζει προσωπικά οφέλη από το ίδρυμα. Θα πρέπει να είναι κοινοφελή ιδρύματα που έχουν δημιουργηθεί προς δημόσιο όφελος, με σκοπούς ανάλογους του Προγράμματος.

⁵ Ανεξάρτητες από τις θρησκευτικές - εκκλησιαστικές αρχές οργανώσεις προσώπων που βασίζονται στην πίστη, ήτοι οργανώσεις προσώπων που τους ενώνει κοινή θρησκευτική πίστη (οργανώσεις πιστών), είναι επιλέξιμες, αν πληρούν τις ανωτέρω γενικές προϋποθέσεις και αν το προτεινόμενο

προς επιχορήγηση έργο δεν προάγει ούτε υποστηρίζει αμέσως ή εμμέσως οιοδήποτε θρησκευτικό - εκκλησιαστικό δόγμα, αποστολή ή προσηλυτισμό στις δοξασίες οποιασδήποτε πίστης.

Κάθε ΜΚΟ, υποψήφιος φορέας υλοποίησης έργου, μπορεί να υποβάλλει μία μόνον αίτηση ανά πρόσκληση / προσδοκώμενο αποτέλεσμα.

Οι φορείς που συμμετέχουν ως φορείς υλοποίησης έργου σε τουλάχιστον δύο επιλεγέντα προς επιχορήγηση έργα δεν έχουν δικαίωμα για επιχορήγηση, είτε ως φορείς υλοποίησης, είτε ως εταίροι. Οι φορείς που συμμετέχουν ως εταίροι σε τουλάχιστον ένα επιλεγέν προς επιχορήγηση έργο δεν έχουν δικαίωμα για επιχορήγηση ως εταίροι.

Οι επιλέξιμες ΜΚΟ πρέπει να ασπάζονται τις αξίες της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

3. Επιλέξιμοι Τομείς Επιχορήγησης

Οι ακόλουθοι τομείς είναι επιλέξιμοι για επιχορήγηση:

3.1. Προαγωγή των δημοκρατικών αξιών, συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

1. Δημοκρατία
2. Ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των μειονοτήτων (ειδικότερα Ρομά, μετανάστες, αιτούντες άσυλο)
3. Χρηστή διακυβέρνηση και διαφάνεια
4. Συμμετοχική δημοκρατία
5. Καταπολέμηση του ρατσισμού, ξενοφοβίας και εγκλημάτων μίσους
6. Καταπολέμηση των διακρίσεων όλων των ειδών, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού
7. Κοινωνικές ανισότητες, φτώχεια και αποκλεισμός, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών
8. Ισότητα των φύλων
9. Έμφυλη βία
10. Καταπολέμηση της διαφθοράς

11. Διακίνηση ανθρώπων
12. Ενδυνάμωση δομών και ανάπτυξη ικανοτήτων (Capacity building)
13. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για την ιδιότητα του ενεργού πολίτη και τα ανθρώπινα δικαιώματα
14. Δικτύωση και δημιουργία συμμαχιών μεταξύ των ΜΚΟ
15. Προστασία του περιβάλλοντος και κλιματική αλλαγή

στον βαθμό που το προτεινόμενο έργο εστιάζει στην προαγωγή των δημοκρατικών αξιών, συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

3.2. Ενδυνάμωση δομών και ανάπτυξη των ικανοτήτων των ΜΚΟ και προώθηση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κοινωνία των πολιτών

1. Ενδυνάμωση δομών και ανάπτυξη ικανοτήτων (capacity building)
2. Ορθή διακυβέρνηση και διαφάνεια
3. Δικτύωση και δημιουργία συμμαχιών μεταξύ ΜΚΟ

στον βαθμό που το προτεινόμενο έργο εστιάζει στην ενδυνάμωση δομών και ανάπτυξη των ικανοτήτων των ΜΚΟ και στην προώθηση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κοινωνία των πολιτών.

4. Επιλέξιμες Δράσεις

Οι φορείς υλοποίησης έργων μπορούν να επιλέξουν από τις ακόλουθες επιλέξιμες δράσεις:

4.1. Προαγωγή των δημοκρατικών αξιών, συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

1. Ενδυνάμωση δομών, ανάπτυξη ικανοτήτων και οργανωτική υποστήριξη των ΜΚΟ (capacity building)
2. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση
3. Ενίσχυση διαπολιτισμικού διαλόγου
4. Αμοιβαία εκμάθηση και διάδοση γνώσης
5. Εκπαίδευση και κατάρτιση
6. Δικτύωση και δημιουργία συμμαχιών
7. Παροχή βασικών υπηρεσιών και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας

8. Προάσπιση δικαιωμάτων, εποπτεία, έλεγχος και παρακολούθηση
9. Συμμετοχή στη χάραξη πολιτικής και σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων
10. Πολιτιστικές πρωτοβουλίες για την προώθηση των δημοκρατικών αξιών, συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

4.2. Ενδυνάμωση δομών και ανάπτυξη των ικανοτήτων των ΜΚΟ και προώθηση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κοινωνία των πολιτών

1. Ενδυνάμωση δομών και ανάπτυξη ικανοτήτων και οργανωτική υποστήριξη των ΜΚΟ
2. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση
3. Αμοιβαία εκμάθηση και διάδοση γνώσης
4. Εκπαίδευση και κατάρτιση
5. Δικτύωση και δημιουργία συμμαχιών

5. Διάρκεια των Έργων και των Επιλέξιμων Δαπανών

Η διάρκεια των έργων αρχίζει από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης υλοποίησης εκάστου έργου και λήγει το αργότερο την 30^η Απριλίου 2016. Η διάρκεια των μικρών έργων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, ενώ των μεγάλων έργων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες.

Οι επιλέξιμες δαπάνες των έργων θα πρέπει να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια της σύμβασης και να συνοδεύονται από τα σχετικά δικαιολογητικά. Δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν μετά τη λήξη της σύμβασης δεν αναγνωρίζονται. Οι επιλέξιμες δαπάνες και η διαδικασία πληρωμών περιγράφονται κατωτέρω στα άρθρα 9 και 11, αντιστοίχως, του παρόντος «Οδηγού προς υποψήφιους».

6. Τοποθεσία των Έργων

Τα έργα θα υλοποιηθούν εντός της ελληνικής επικράτειας, σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο. Ιδιαίτερως ενθαρρύνονται να υποβάλλουν προτάσεις υποψήφιοι που πρόκειται να υλοποιήσουν έργα σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές. Επιπλέον βαθμοί θα δίνονται σε υποψήφιες ΜΚΟ που εδρεύουν σε αγροτικές ή/και απομακρυσμένες περιοχές.

7. Συνεργασίες

Στο πλαίσιο του Προγράμματος, ενθαρρύνονται οι συνεργασίες μεταξύ των υποψήφιων φορέων υλοποίησης έργου και άλλων φορέων για την υποβολή κοινής πρότασης.

Εταίρος του φορέα υλοποίησης έργου μπορεί να είναι δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, με νομική υπόσταση, εμπορικού ή μη εμπορικού σκοπού, ή μη κυβερνητική οργάνωση που έχει έδρα (α) σε Δωρήτρια χώρα (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία), (β) σε δικαιούχο κράτος του ΕΟΧ (Βουλγαρία, Ελλάδα, Εσθονία, Ισπανία, Κύπρος, Κροατία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Τσεχία) ή (γ) σε κράτος εκτός του ΕΟΧ που έχει κοινά σύνορα με την Ελλάδα (Αλβανία, ΠΓΔΜ, Τουρκία), καθώς και κάθε διακυβερνητικός οργανισμός, ο οποίος δύναται να συμμετέχει ενεργά και να συμβάλλει αποτελεσματικά στην υλοποίηση του έργου.

Ο εταίρος θα πρέπει να έχει έναν κοινό οικονομικό ή κοινωνικό στόχο με τον φορέα υλοποίησης έργου, ο οποίος θα πραγματοποιηθεί με την υλοποίηση του έργου. Ο ρόλος του εταίρου πρέπει να αιτιολογείται και να ορίζεται σαφώς στην πρόταση έργου.

Σε αντίθεση με τους προμηθευτές, οι εταίροι προεπιλέγονται από τον υποψήφιο φορέα κατά την προετοιμασία της αίτησης, χωρίς να πρέπει να ακολουθηθεί διαδικασία ανάθεσης προμήθειας.

Σε περίπτωση συνεργασίας του υποψήφιου φορέα υλοποίησης με έναν ή περισσότερους εταίρους, μία Σύμβαση Συνεργασίας μεταξύ του φορέα υλοποίησης και εκάστου ετέρου του θα πρέπει να υπογραφεί στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα, αν ο εταίρος είναι αλλοδαπός, και να υποβληθεί από τον υποψήφιο φορέα υλοποίησης του έργου στο Ίδρυμα Μποδοσάκη, μαζί με την αίτηση.

Η Σύμβαση Συνεργασίας θα πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες προβλέψεις σχετικά με τον ρόλο και τις υποχρεώσεις των συνεργαζομένων μερών:

- 1) Όρους σχετικά με τις οικονομικές διευθετήσεις και σχέσεις μεταξύ των μερών, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικώς των δαπανών / εξόδων των μερών που μπορούν να καλυφθούν από τον προϋπολογισμό του έργου. Το μέγιστο ποσοστό της επιχορήγησης του έργου, που μπορεί να λάβει κάθε εταίρος, είναι 20%.
- 2) Κανόνες συναλλάγματος για τις ανωτέρω δαπάνες / έξοδα και την κάλυψή τους
- 3) Διατάξεις σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των έμμεσων δαπανών και το ανώτατο ποσό τους

- 4) Διατάξεις σχετικά με την παρακολούθηση και τους ελέγχους των εταίρων
- 5) Λεπτομερή προϋπολογισμό, με αναλυτικά κόστη και τιμές ανά μονάδα
- 6) Διατάξεις για την επίλυση διαφορών και τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων

Το μέγιστο ποσοστό της επιχορήγησης του έργου, που μπορεί να λάβει κάθε εταίρος, είναι 20%.

8. Ύψος και Ποσοστό Επιχορήγησης του Προγράμματος

8.1. Ποσό Επιχορήγησης

Προβλέπονται δύο είδη επιχορήγησης ανάλογα με το μέγεθος του έργου.

Το ελάχιστο και το μέγιστο ποσό της επιχορήγησης ανά έργο, ανάλογα με το μέγεθος του έργου, είναι:

- α) **Μικρά έργα** : ελάχιστο ποσό 10.000 ευρώ, μέγιστο ποσό 50.000 ευρώ
- β) **Μεγάλα έργα**: ελάχιστο ποσό 50.001 ευρώ, μέγιστο ποσό 150.000 ευρώ

Έως 1/3 της συνολικά διαθέσιμης επιχορήγησης ανά πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος θα διατεθεί για την υλοποίηση μικρών έργων.

Ποσοστό τουλάχιστον 10% της συνολικής διαθέσιμης επιχορήγησης προορίζεται για έργα που έχουν στόχο να ωφελήσουν παιδιά και νέους (έως 30 ετών).

8.2. Ποσοστό Επιχορήγησης - Συγχρηματοδότηση /Ίδια συμμετοχή του Φορέα

Η επιχορήγηση καλύπτει **μέχρι ποσοστό 90%** του επιλέξιμου κόστους (επιλέξιμων δαπανών) του προϋπολογισμού του έργου. Ο φορέας υλοποίησης οφείλει να συνεισφέρει το υπόλοιπο ποσοστό **τουλάχιστον 10%** είτε με χρήματα, είτε με εισφορά σε είδος, όπως π.χ. εθελοντική εργασία [Συγχρηματοδότηση του έργου σε ποσοστό 10%]. Η συνεισφορά σε είδος δεν μπορεί να υπερβεί το 50% της απαιτούμενης συγχρηματοδότησης. Για τον υπολογισμό της συνεισφοράς σε είδος, το κόστος για κάθε ώρα εθελοντικής εργασίας ορίζεται στα 7,67 ευρώ.

Το ποσό των € 150.000 αποτελεί το μέγιστο ποσό επιχορήγησης έργου του Προγράμματος. Έτσι, π.χ. επιχορήγηση έργου ύψους € 150.000 αντιστοιχεί (90%) σε έργο συνολικού προϋπολογισμού ποσού € 166.667. Για έργα μεγαλύτερου συνολικού προϋπολογισμού, το μέγιστο ποσό επιχορήγησης δεν μπορεί να ξεπερνάει τις € 150.000 ευρώ. Σε κάθε περίπτωση ο συνολικός προϋπολογισμός θα πρέπει να αφορά αυτοτελές έργο.

Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης του Προγράμματος έχει το δικαίωμα να αναστείλει τις πληρωμές και να ζητήσει την επιστροφή των καταβληθέντων ποσών, σε περίπτωση που ληφθεί σχετική απόφαση είτε από τον ίδιο είτε από το Γραφείο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

9. Επιλέξιμες Δαπάνες

9.1. Γενικοί κανόνες

1. Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες, οι οποίες έχουν πράγματι καταβληθεί από τον φορέα υλοποίησης ή τους εταίρους του, σε περίπτωση συνεργασίας, για την υλοποίηση του έργου, και οι οποίες πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:
 - 1) Πραγματοποιούνται κατά την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης και της ημερομηνίας λήξης του έργου, όπως αυτή ορίζεται στην Σύμβαση (υλοποίησης) του έργου,
 - 2) Συνδέονται με το αντικείμενο της Σύμβασης του έργου και περιλαμβάνονται στον συνολικό προϋπολογισμό του έργου,
 - 3) Κρίνονται αναλογικές, αναγκαίες και απαραίτητες για την υλοποίηση του έργου,
 - 4) Πραγματοποιούνται αποκλειστικά με σκοπό την επίτευξη των στόχων του έργου και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων αυτού, κατά τρόπο σύμφωνο με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας,
 - 5) Είναι αναγνωρίσιμες και επαληθεύσιμες, ιδίως με την καταχώρησή τους στα λογιστικά βιβλία του φορέα υλοποίησης, και προσδιορισμένες σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας και τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές, και
 - 6) Είναι σύνομες με τις απαιτήσεις της ισχύουσας φορολογικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.
2. Τεκμαίρεται ότι οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν στην περίπτωση που έχει εκδοθεί σχετικό τιμολόγιο, έχει γίνει πληρωμή και παράδοση (σε περίπτωση αντικείμενου) ή εκτέλεση (σε περίπτωση υπηρεσιών). Κατ' εξαίρεση, δαπάνες για τις οποίες έχει εκδοθεί τιμολόγιο κατά τους τρεις τελευταίους μήνες προ της λήξεως της προθεσμίας επιλεξιμότητας δαπανών, θα καλύπτονται από το Πρόγραμμα, εφ' όσον η πληρωμή πραγματοποιηθεί εντός 30 ημερών από την καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας. Τα γενικά έξοδα και οι αποσβέσεις του εξοπλισμού θεωρείται ότι έχουν

πραγματοποιηθεί την ημερομηνία που καταγράφονται στους λογαριασμούς του φορέα υλοποίησης έργου.

3. Η εσωτερική λογιστική του φορέα υλοποίησης και οι διαδικασίες ελέγχου πρέπει να επιτρέπουν απευθείας την άμεση συμφωνία των δαπανών και των εσόδων που δηλώνονται σε ό,τι αφορά το έργο με τα αντίστοιχα υποστηρικτικά λογιστικά έγγραφα, λογιστικές και οικονομικές καταστάσεις.

9.2. Χρόνος Πραγματοποίησης Δαπανών

Η περίοδος επιλέξιμων δαπανών θα ορίζεται στη Σύμβαση έργου. Οι δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν από την έναρξη μέχρι την λήξη της ισχύος της Σύμβασης έργου είναι επιλέξιμες. Δαπάνες που τυχόν πραγματοποιηθούν μετά την 30^η Απριλίου 2016 δεν είναι επιλέξιμες.

9.3. Άμεσες Δαπάνες

9.3.1. Επιλέξιμες άμεσες δαπάνες του έργου είναι οι δαπάνες που προσδιορίζονται από τον φορέα υλοποίησης ή τον εταίρο του έργου, σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές και τους συνήθεις εσωτερικούς τους κανόνες, ως ειδικές δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου και οι οποίες μπορούν, συνεπώς, να καταλογιστούν άμεσα σε αυτό. Ειδικότερα, οι ακόλουθες άμεσες δαπάνες μπορούν να είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια - γενικούς κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 9.1.

- 1) Το κόστος για το προσωπικό που απασχολείται στο έργο, συμπεριλαμβανομένων των μισθών, των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των λοιπών νομίμων δαπανών που εντάσσονται στις αποδοχές, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό συνάδει με τη συνήθη πολιτική μισθοδοσίας του φορέα υλοποίησης και του εταίρου του έργου. Εξαιρούνται τα κόστη μισθοδοσίας τα οποία επιδοτούνται από διάφορα προγράμματα. Ανώτατος μισθός, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών, ορίζεται στα 1.600 ευρώ μεικτά για πλήρη απασχόληση και στα 800 ευρώ μεικτά για μερική απασχόληση.
- 2) Τα έξοδα ταξιδίων και διαμονής του προσωπικού που απασχολείται στο έργο, υπό την προϋπόθεση ότι είναι σύμφωνα με τις συνήθεις πρακτικές του φορέα υλοποίησης του έργου, καθώς και του εταίρου του και είναι εντός των εύλογων ορίων που καθορίζονται εκάστοτε από το Διαχειριστή της Επιχορήγησης (βλ. Παράρτημα 1).
- 3) Το κόστος νέου ή μεταχειρισμένου εξοπλισμού, υπό την προϋπόθεση ότι αποσβένεται σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο φορέας υλοποίησης του έργου και είναι γενικά αποδεκτές για ίδιου είδους αντικείμενα. Επιλέξιμο θεωρείται μόνο το τμήμα της απόσβεσης που αντιστοιχεί στη διάρκεια

υλοποίησης του έργου και στο ποσοστό πραγματικής χρήσης για τους σκοπούς του έργου.

- 4) Οι δαπάνες για αναλώσιμα και προμήθειες, υπό την προϋπόθεση ότι είναι σαφώς προσδιορισμένες και συνδέονται άμεσα με το έργο.
- 5) Δαπάνες που απορρέουν από άλλες συμβάσεις του φορέα υλοποίησης για τους σκοπούς της εκτέλεσης του έργου, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανόνες για τις δημόσιες προμήθειες. Σε περίπτωση συνεργασίας με τρίτους απαιτείται σύμβαση και αποδεικτικό κατάθεσης αυτής στην αρμόδια φορολογική αρχή.
- 6) Δαπάνες που προκύπτουν άμεσα από απαιτήσεις που επιβάλλονται από τη Σύμβαση έργου για κάθε έργο (π.χ. διάχυση πληροφοριών, ειδική αξιολόγηση της δράσης, λογιστικοί έλεγχοι, μεταφράσεις, αναπαραγωγή), συμπεριλαμβανομένων των δαπανών τυχόν οικονομικών υπηρεσιών (κυρίως το κόστος των οικονομικών εγγυήσεων).

9.3.2. Δαπάνες που σχετίζονται με την ανακατασκευή, ανακαίνιση ή αποκατάσταση ακινήτου δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 50% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του έργου.

9.4. Έμμεσες Δαπάνες

Επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες είναι όλες οι επιλέξιμες δαπάνες που δεν μπορούν να προσδιορισθούν από τον φορέα υλοποίησης του έργου ή τον εταίρο του ως συνδεόμενες άμεσα με το έργο, αλλά μπορούν να αναγνωρισθούν, να προσδιορισθούν και να δικαιολογηθούν από το λογιστικό τους σύστημα ως πραγματοποιηθείσες δαπάνες σε άμεση σχέση με τις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες του έργου. Δεν μπορούν να περιλαμβάνουν επιλέξιμες άμεσες δαπάνες. Οι έμμεσες δαπάνες αποτελούν μια δίκαιη κατανομή / αναλογία των γενικών εξόδων του φορέα υλοποίησης του έργου ή του εταίρου του. Οι έμμεσες δαπάνες μπορούν να ταυτοποιηθούν σύμφωνα με οποιαδήποτε από τις ακόλουθες μεθόδους :

α) με βάση τις πραγματικές έμμεσες δαπάνες για τους φορείς υλοποίησης και τους εταίρους που διαθέτουν ένα αναλυτικό (διπλογραφικό) λογιστικό σύστημα για τον προσδιορισμό των έμμεσων δαπανών τους όπως περιγράφεται ανωτέρω, ή

β) ο φορέας υλοποίησης έργου και οι εταίροι του θα μπορούν να επιλέξουν έναν ενιαίο συντελεστή μέχρι και 20% των συνολικών άμεσων επιλέξιμων δαπανών, εξαιρουμένων των άμεσων δαπανών που αφορούν υπερβολαβίες και των δαπανών

που διατίθενται από τρίτους και δεν χρησιμοποιούνται στις εγκαταστάσεις του φορέα υλοποίησης του έργου

Σε οποιαδήποτε από τις παραπάνω περιπτώσεις οι δαπάνες θα πρέπει να αποδεικνύονται από τα σχετικά παραστατικά.

Οι έμμεσες δαπάνες δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να υπερβούν ποσοστό 20% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών (ανώτατο όριο).

9.5. Εξαιρούμενες Δαπάνες

Οι ακόλουθες δαπάνες δεν θεωρούνται επιλέξιμες:

- 1) Χρεωστικοί τόκοι, έξοδα εξυπηρέτησης του χρέους και τόκοι υπερημερίας
- 2) Επιβαρύνσεις για τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές και άλλα καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα, εξαιρουμένων των δαπανών που σχετίζονται με λογαριασμούς που απαιτούνται από το Γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ ή τον Διαχειριστή της Επιχορήγησης
- 3) Δαπάνες που σχετίζονται με την αγορά γης ή ακινήτων
- 4) Προβλέψεις για ζημίες ή ενδεχόμενες μελλοντικές υποχρεώσεις
- 5) Ζημίες που προκύπτουν από τις διαφορετικές τιμές συναλλάγματος (συναλλαγματικές διαφορές)
- 6) Ανακτήσιμος ΦΠΑ
- 7) Δαπάνες που καλύπτονται από άλλες πηγές
- 8) Πρόστιμα, ποινές και δικαστικά έξοδα
- 9) Υπέρμετρες ή αλόγιστες δαπάνες

10. Προμήθειες

Το Πρόγραμμα και τα έργα πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με το Εθνικό δίκαιο και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών.

1. Το Εθνικό δίκαιο και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες πρέπει να τηρείται σε κάθε επίπεδο για την υλοποίηση του έργου.
2. Τυχόν υπάρχουσες εξαιρέσεις των ΜΚΟ από τις διατάξεις του Εθνικού δικαίου περί δημοσίων προμηθειών και τις διαδικασίες δημοσίων προμηθειών δεν ισχύουν και δεν λαμβάνονται υπ' όψιν για τις προμήθειες του έργου, αν οι προμήθειες αυτές αφορούν ποσά πάνω από τα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Σε περιπτώσεις που συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου είναι αντικειμένου κατώτερου από τα κατώτερα εθνικά όρια ή τα κατώτερα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις προμήθειες ή είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας περί δημοσίων προμηθειών, η σύναψη των συμβάσεων αυτών (συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών πριν από την σύναψη) και οι όροι και οι προϋποθέσεις των συμβάσεων αυτών πρέπει να συμμορφώνονται με τις βέλτιστες οικονομικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της λογοδοσίας, να επιτρέπουν πλήρη και δίκαιο ανταγωνισμό μεταξύ των δυνητικών παρόχων (για παράδειγμα, μέσω της αποτελεσματικής σύγκρισης των τιμών), και να εξασφαλίζουν την βέλτιστη χρήση των πόρων από την επιχορήγηση του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ. Για τον σκοπό αυτό, και σε περίπτωση απουσίας αυστηρότερων εθνικών νομοθεσιών, σε περιπτώσεις προμηθειών ποσού 5.000 ευρώ ή μεγαλύτερου, αλλά κατώτερου από τα αντίστοιχα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο φορέας υλοποίησης του έργου υποχρεούται να προσκαλεί τουλάχιστον τρεις προμηθευτές αγαθών / υπηρεσιών να υποβάλουν προσφορές.

4. Κατά την διαδικασία προμηθειών, την σύναψη και την εκτέλεση των συμβάσεων πρέπει να τηρούνται τα υψηλότερα ηθικά πρότυπα. Ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει να μεριμνήσει για την εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την πρόληψη παράνομων ή διεφθαρμένων πρακτικών. Καμία προσφορά, δώρο, πληρωμή ή παροχή κάθε είδους, η οποία είναι ή θα μπορούσε, είτε άμεσα είτε έμμεσα, να εκληφθεί ως παράνομη ή διεφθαρμένη πρακτική, π.χ. ως κίνητρο ή ανταμοιβή για την ανάθεση ή την εκτέλεση των συμβάσεων, δεν επιτρέπεται.

5. Ο φορέας υλοποίησης του έργου πρέπει να διασφαλίσει ότι τα αρχεία της ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων φυλάσσονται τουλάχιστον επί τρία έτη από την λήξη του Προγράμματος και παρέχονται κατόπιν αιτήματος στον Διαχειριστή της επιχορήγησης.

11. Εποπτεία, Εκθέσεις και Πληρωμές

11.1. Εποπτεία και Εκθέσεις

Το Ίδρυμα Μποδοσάκη θα εποπτεύει τα έργα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής τους.

Οι φορείς υλοποίησης των έργων θα υποβάλουν στο Ίδρυμα Μποδοσάκη εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο του έργου και τα αποτελέσματά του σε τακτά διαστήματα κατά τη διάρκεια

υλοποίησης των έργων και κατά τη λήξη τους, βάσει υποδειγμάτων που θα τους χορηγήσει το Ίδρυμα Μποδοσάκη.

Συγκεκριμένα, οι φορείς υλοποίησης των έργων θα υποβάλουν μία ενδιάμεση έκθεση κάθε τέσσερις (4) μήνες, μία ετήσια έκθεση, καθώς και μία τελική έκθεση. Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν μια έκθεση προόδου και μια οικονομική έκθεση. Οι φορείς υλοποίησης έργων θα υποβάλλουν επίσης, χωρίς καθυστέρηση εκθέσεις, για τυχόν προβλήματα, παρεκκλίσεις ή αστοχίες κατά την υλοποίηση του έργου.

Οι φορείς υλοποίησης των έργων, αν τους ζητηθεί, θα πρέπει να είναι έτοιμοι να δεχθούν επιτόπιους ελέγχους, να υποβάλλουν πρόσθετες εκθέσεις και να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες σε οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου.

11.2. Πληρωμές

Οι πληρωμές στους φορείς υλοποίησης θα λάβουν την μορφή προκαταβολών, ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμών του τελικού υπολοίπου.

- 1) Οι προκαταβολές δεν μπορούν να υπερβούν το 20% της επιχορήγησης, ανάλογα με το μέγεθος του έργου και τις ιδιαίτερες ανάγκες των ταμειακών ροών
- 2) Οι ενδιάμεσες πληρωμές καταβάλλονται μετά την έγκριση των ενδιάμεσων εκθέσεων
- 3) Το τελικό υπόλοιπο ποσοστού τουλάχιστον 10% καταβάλλεται μετά την έγκριση της τελικής έκθεσης

Οι επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από φορείς υλοποίησης αποδεικνύονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή, εναλλακτικά, από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Η εκταμίευση των κεφαλαίων προϋποθέτει την πλήρη συμμόρφωση των φορέων υλοποίησης και των εταίρων τους προς τους όρους επιλεξιμότητας των δαπανών, την τήρηση των διαδικασιών προμηθειών, την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών και την υποβολή των εκθέσεων. Οι πληρωμές θα πραγματοποιούνται εντός τριμήνου από την υποβολή των αντιστοίχων εκθέσεων και υπό τον όρο έγκρισης των ανωτέρω από το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ.

Το Ίδρυμα Μποδοσάκη ως Διαχειριστής Επιχορήγησης του Προγράμματος έχει το δικαίωμα να αναστείλει τις πληρωμές και να ζητήσει την επιστροφή των καταβληθέντων ποσών, σε

περίπτωση που ληφθεί σχετική απόφαση είτε από το ίδιο είτε από το Γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

12. Επικοινωνία Επιχορήγησης

Το πρόγραμμα επικοινωνίας θα πρέπει να διασφαλίζει κατ' ελάχιστον την αναγνώριση της επιχορήγησης από τον φορέα υλοποίησης και, εφόσον υπάρχουν, τους εταίρους του. Το πρόγραμμα επικοινωνίας δεν αφορά δράσεις ενημέρωσης, που εμπίπτουν στις κυρίως δράσεις του έργου.

13. Διαδικασία και Όργανα Επιλογής Έργων

Η επιλογή των φορέων υλοποίησης γίνεται βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων με την ακόλουθη διαδικασία:

13.1. Διαδικαστικά Ελέγχου Επιλεξιμότητας Υποψηφίων

Στην πρώτη φάση, όλες οι υποβληθείσες αιτήσεις θα εξετάζονται ως προς την επιλεξιμότητα των υποψηφίων φορέων υλοποίησης έργων και των εταίρων. Μόνο πλήρεις αιτήσεις θα ληφθούν υπόψη.

13.2. Δικαίωμα Ένστασης

Οι υποψήφιοι των οποίων οι αιτήσεις απορρίπτονται στην πρώτη φάση, κατά τον έλεγχο της επιλεξιμότητάς τους, ενημερώνονται απευθείας με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν ένσταση εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ενημέρωσή τους. Το δικαίωμα ένστασης μπορεί να ασκηθεί μία μόνο φορά. Η ένσταση πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη και ασκείται ηλεκτρονικά με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το αργότερο μέχρι την 18:00 ώρα Ελλάδας, της 5^{ης} ημέρας της προθεσμίας. Η ένσταση εξετάζεται από το Εποπτικό Συμβούλιο του Προγράμματος και η απόφαση ανακοινώνεται εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών. Η απόφαση επί της ενστάσεως είναι αμετάκλητη.

13.3. Διαδικασία Αξιολόγησης Έργων

Στη δεύτερη φάση, οι αιτήσεις - προτάσεις που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας των υποψηφίων θα αξιολογούνται από δύο ανεξάρτητους και αμερόληπτους βαθμολογητές,

σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης και τους βαθμούς εκάστου κριτηρίου που παρατίθενται στους κατωτέρω πίνακες. Τα κριτήρια αξιολόγησης των προτάσεων μεγάλων έργων κατατάσσονται κατά ενότητες κριτηρίων. Κάθε βαθμολογητής θα βαθμολογήσει τις προτάσεις ανεξάρτητα από τον άλλον. Για την αξιολόγηση των προτάσεων έργων λαμβάνεται υπ' όψιν ο μέσος όρος βαθμολογίας των δύο βαθμολογητών. Εάν η διαφορά μεταξύ των βαθμολογιών είναι μεγαλύτερη από το 30% της ανώτερης βαθμολογίας, ένας τρίτος ανεξάρτητος βαθμολογητής θα βαθμολογήσει την αίτηση ανεξάρτητα και ο μέσος όρος των δύο εγγύτερων βαθμολογιών θα λαμβάνεται υπ' όψιν για την κατάταξη της αίτησης - πρότασης.

13.4 Κριτήρια αξιολόγησης Έργων για την πρόσκληση «Προαγωγή των δημοκρατικών αξιών, συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων»

13.4.1 Κριτήρια αξιολόγησης Μεγάλων Έργων

Κριτήρια αξιολόγησης μεγάλων έργων (ενότητες και επιμέρους κριτήρια)	Μέγιστη Βαθμολογία
1. Συμβολή και χρησιμότητα του έργου στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος	25
1.1. Συμβολή του προτεινόμενου έργου στην επίτευξη των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων του Προγράμματος (σκοπός έργου, σημασία, ομάδα-στόχου)	10
1.2. Σαφήνεια περιγραφής του ρόλου του υποψηφίου για την επίτευξη των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων (έλλειψη άλλων φορέων ή μέτρων που επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό)	15
2. Μεθοδολογία του έργου	15
2.1. Αλληλουχία - συνάφεια στόχων, δράσεων και αποτελεσμάτων	5
2.2. Κοινωνική Καινοτομία	5
2.3. Ανάπτυξη συνεργασιών σε τοπικό, εθνικό, διεθνές επίπεδο	5
3. Χρηματοδότηση και Προϋπολογισμός του έργου	10
3.1. Αξιολόγηση του προϋπολογισμού (σκοπιμότητα, αναγκαιότητα, αναλογικότητα, σαφήνεια)	5
3.2. Αξιολόγηση συγχρηματοδότησης (είδος, επάρκεια, αναλογικότητα)	5
4. Διαχείριση Έργου / Επικοινωνία	15

4.1. Διοικητική δομή – Ικανότητα – Εμπειρία	10
4.2. Παρακολούθηση, έλεγχος και αξιολόγηση του έργου	2.5
4.3. Πρόγραμμα Επικοινωνίας της Επιχορήγησης	2.5
5. Απόδοση Έργου	35
5.1. Συνεισφορά του έργου στην ενίσχυση και ενδυνάμωση των δομών και ικανοτήτων (capacity building) του ιδίου του υποψηφίου	5
5.2. Συνεισφορά του έργου στα θέματα οριζοντίου ενδιαφέροντος και στα διατομεακά ζητήματα	5
5.3. ΜΚΟ (φορέας υλοποίησης) που έχει την έδρα του σε αγροτική ή/και απομακρυσμένη περιοχή	5
5.4. Απόδοση έργου (σχέση κόστους- προσδοκώμενου αποτελέσματος, βιωσιμότητα)	20
Συνολική βαθμολογία	100

13.4.2 Κριτήρια αξιολόγησης Μικρών Έργων

Κριτήρια αξιολόγησης μικρών έργων	Μέγιστη Βαθμολογία
1. Εμπειρία και ικανότητα του υποψηφίου	20
2. Συνεισφορά του έργου στην επίτευξη των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων του Προγράμματος (σκοπός έργου, σημασία, ομάδα-στόχου)	30
3. Συνεισφορά του έργου στην ενίσχυση και ενδυνάμωση των δομών και ικανοτήτων (capacity building) του ιδίου του υποψηφίου / Κοινωνική Καινοτομία / ΜΚΟ (φορέας υλοποίησης) που έχει την έδρα του σε αγροτική ή/και απομακρυσμένη περιοχή	20
4. Απόδοση έργου (σχέση κόστους- προσδοκώμενου αποτελέσματος-βιωσιμότητα)	30
Συνολική βαθμολογία	100

13.5 Κριτήρια αξιολόγησης έργων για την πρόσκληση «Ενδυνάμωση δομών και ανάπτυξη ικανοτήτων των ΜΚΟ και προώθηση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κοινωνία των πολιτών

13.5.1 Κριτήρια αξιολόγησης Μεγάλων Έργων

Κριτήρια αξιολόγησης μεγάλων έργων (ενότητες και επιμέρους κριτήρια)	Μέγιστη Βαθμολογία
1. Συμβολή και χρησιμότητα του έργου στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος	20
1.1. Συμβολή του προτεινόμενου έργου στην επίτευξη των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων του Προγράμματος (Σκοπός έργου, σημασία, ομάδα-στόχου)	10
1.2. Σαφήνεια περιγραφής του ρόλου του υποψηφίου για την επίτευξη των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων (έλλειψη άλλων φορέων ή μέτρων που επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό)	10
2. Μεθοδολογία του έργου	20
2.1. Αλληλουχία - συνάφεια στόχων, δράσεων και αποτελεσμάτων	5
2.2. Κοινωνική καινοτομία	5
2.3. Βιωσιμότητα	5
2.4. Ανάπτυξη συνεργασιών σε τοπικό, εθνικό, διεθνές επίπεδο	5
3. Χρηματοδότηση και Προϋπολογισμός του έργου	10
3.1. Αξιολόγηση του προϋπολογισμού (σκοπιμότητα, αναγκαιότητα, αναλογικότητα, σαφήνεια)	5
3.2. Αξιολόγηση συγχρηματοδότησης (είδος, επάρκεια, αναλογικότητα)	5
4. Διαχείριση Έργου / Επικοινωνία	15
4.1. Διοικητική δομή – Ικανότητα – Εμπειρία	10
4.2. Παρακολούθηση, έλεγχος και αξιολόγηση του έργου	2.5
4.3. Πρόγραμμα Επικοινωνίας της Επιχορήγησης	2.5
5. Απόδοση Έργου	35

5.1. Συνεισφορά του έργου στα θέματα οριζοντίου ενδιαφέροντος και στα διατομεακά ζητήματα	10
5.2. ΜΚΟ (φορέας υλοποίησης) που έχει την έδρα του σε αγροτική ή/και απομακρυσμένη περιοχή	5
5.3. Απόδοση έργου (σχέση κόστους- προσδοκώμενου αποτελέσματος)	20
Συνολική βαθμολογία	100

13.5.2 Κριτήρια αξιολόγησης Μικρών Έργων

Κριτήρια αξιολόγησης μικρών έργων	Μέγιστη Βαθμολογία
1. Εμπειρία και ικανότητα του υποψηφίου	20
2. Συνεισφορά του έργου στην επίτευξη των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων του Προγράμματος (Σκοπός έργου, σημασία, ομάδα-στόχου)	30
3. Βιωσιμότητα έργου / Κοινωνική Καινοτομία / ΜΚΟ (φορέας υλοποίησης) που έχει την έδρα του σε αγροτική ή/και απομακρυσμένη περιοχή	20
4. Απόδοση έργου (σχέση κόστους- προσδοκώμενου αποτελέσματος)	30
Συνολική βαθμολογία	100

Για την περαιτέρω εξέταση της αίτησης απαιτείται ο ελάχιστος μέσος όρος της βαθμολογίας των αξιολογητών να είναι 60% της μέγιστης δυνατής βαθμολογίας για μεν τα μεγάλα έργα σε κάθε ενότητα κριτηρίων, για δε τα μικρά έργα σε κάθε κριτήριο. Σε περίπτωση που η διαφορά μεταξύ των βαθμών του κάθε αξιολογητή σε κάθε ομάδα κριτηρίων για τα μεγάλα έργα ή σε κάθε κριτήριο για τα μικρά είναι μεγαλύτερη του 30% της ανώτερης βαθμολογίας και μόνο ο ένας από τους δύο βαθμούς είναι κάτω από το 60% της μέγιστης δυνατής βαθμολογίας, τότε θα καλείται τρίτος αξιολογητής, ο οποίος θα βαθμολογεί την αίτηση στο σύνολό της. Τελικός βαθμός θα είναι ο μέσος όρος των δύο κοντινότερων αξιολογήσεων.

Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία των δύο αξιολογητών διαφέρει πάνω από 30% της ανώτερης βαθμολογίας, η αίτηση θα αξιολογείται και από τρίτο αξιολογητή. Η τελική βαθμολογία θα είναι ο μέσος όρος των δύο εγγύτερων βαθμολογιών.

13.6. Διαδικασία Λήψεως Αποφάσεων

Οι αιτήσεις που θα λάβουν την ελάχιστη βαθμολογία των 60 βαθμών θα κατατάσσονται σύμφωνα με την βαθμολογία τους, χωρίς καμία αλλαγή της σειράς κατάταξης, από την Ομάδα Διοίκησης του Προγράμματος, η οποία θα εισηγείται προς την τριμελή Επιτροπή Επιλογής, ένα μέλος της οποίας είναι ανεξάρτητο από το Ίδρυμα Μποδοσάκη. Η Επιτροπή Επιλογής, αφού επανεξετάσει την σειρά κατάταξης, θα εισηγείται προς το Εποπτικό Συμβούλιο του Ιδρύματος, το οποίο και θα αποφασίσει για τις προς επιχορήγηση αιτήσεις - προτάσεις έργων. Το Εποπτικό Συμβούλιο θα μπορεί να αλλάξει την κατάταξη των έργων μόνο σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, και μόνον όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του Προγράμματος.

13.7. Ανακοίνωση των Αποφάσεων

Οι υποψήφιοι θα ενημερώνονται απευθείας για την απόφαση επί της αιτήσεώς τους μέσω ταχυδρομείου.

Πληροφορίες σχετικά με τα έργα που έχουν εγκριθεί θα δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος.

14. Συμβάσεις Υλοποίησης Έργων

Για κάθε εγκεκριμένο έργο συνάπτεται σύμβαση υλοποίησης έργου μεταξύ του Ιδρύματος Μποδοσάκη και του φορέα υλοποίησης του έργου.

Η σύμβαση περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, διατάξεις σχετικά με τα ακόλουθα:

- 1) Την περιγραφή και τον προϋπολογισμό του έργου.
- 2) Την διάρκεια του έργου.
- 3) Το μέγιστο ποσό επιχορήγησης και το μέγιστο ποσοστό της επιχορήγησης για την υλοποίηση του έργου και το ποσοστό συγχρηματοδότησης.
- 4) Τις υποχρεώσεις σχετικά με τις εκθέσεις του έργου.
- 5) Την επιλεξιμότητα και τα δικαιολογητικά των δαπανών.
- 6) Την μέθοδο υπολογισμού των έμμεσων δαπανών και το ανώτατο ποσό τους.
- 7) Την αρχική και τελική ημερομηνία πραγματοποίησης των επιλέξιμων δαπανών.
- 8) Τυχόν τροποποιήσεις του έργου.
- 9) Την έγκριση των εκθέσεων και την καταβολή της επιχορήγησης.
- 10) Διατάξεις που διασφαλίζουν την πρόσβαση σε σχέση με την παρακολούθηση, τους ελέγχους και τις αξιολογήσεις που παρέχεται χωρίς καθυστέρηση.

- 11) Διατάξεις που εξασφαλίζουν τις υποχρεώσεις όσον αφορά τη δημοσιότητα.
- 12) Υποχρεώσεις σχετικά με τη συμμετοχή στις δράσεις ενδυνάμωσης δομών και ανάπτυξης ικανοτήτων (capacity building).
- 13) Το δικαίωμα του Ιδρύματος Μποδοσάκη να διακόψει την καταβολή της επιχορήγησης και να απαιτήσει επιστροφή καταβληθέντος ποσού από τον φορέα υλοποίησης έργου σε περίπτωση που αποφασίσει σχετικά είτε το ίδιο είτε το Γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ.
- 14) Το δικαίωμα του Ιδρύματος Μποδοσάκη και του Γραφείου Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ για ελέγχους υλοποίησης του έργου.
- 15) Την υποχρέωση του φορέα να τηρεί αρχείο του έργου.
- 16) Διατάξεις σχετικές με την επίλυση διαφορών.

15. Δικαιολογητικά και Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων

Οι υποψήφιοι θα πρέπει να συμπληρώσουν στα Ελληνικά το Έντυπο Αίτησης με τα παραρτήματά του που διατίθεται στην ιστοσελίδα του [Προγράμματος](#) σύμφωνα με το παρόν έντυπο «Οδηγίες προς υποψηφίους».

Όλα τα κάτωθι δικαιολογητικά και τα παραρτήματα της αίτησης (συμπεριλαμβανομένης της λίστας των δικαιολογητικών) θα πρέπει να επισυνάπτονται στην Αίτηση. Σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να περιλαμβάνεται υπεύθυνη δήλωση του υποψήφιου φορέα υλοποίησης ή/και των εταίρων που να αιτιολογεί τις όποιες ελλείψεις:

1. Καταστατικό - Συστατικό Έγγραφο και όλες οι τροποποιήσεις, νομίμως δημοσιευμένα
2. Πιστοποιητικό Πρωτοδικείου / Ειρηνοδικείου για εγγραφή - σύσταση - τροποποιήσεις
3. ΦΕΚ Σύστασης (για Ιδρύματα)
4. Πρακτικά Εκλογής Διοικητικού Συμβουλίου, νομίμων εκπροσώπων και λοιπών Καταστατικών Οργάνων (π.χ. Γενική Συνέλευσης, Εποπτικό Συμβούλιο)
5. Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ
6. Ασφαλιστική Ενημερότητα σε ισχύ
7. Βεβαίωση έναρξης δραστηριότητας και τυχόν μεταβολές από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

8. Νομικές εκκρεμότητες - Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν, έγγραφη βεβαίωση από τον νόμιμο εκπρόσωπο, η οποία να αναφέρει ότι ο Οργανισμός δεν έχει νομικές εκκρεμότητες
9. Σύμβαση συνεργασίας φορέα και εταιρίου φορέα υλοποίησης έργου, σε περίπτωση ύπαρξης συνεργασιών
10. Οικονομικά στοιχεία:
 - 1) Υπογεγραμμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος των τελευταίων δύο ετών (εκτός αν η οργάνωση έχει ιδρυθεί πιο πρόσφατα) και αποδεικτικό από το TAXIS NET και εκκαθαριστικό
 - 2) Εκκαθαριστικά σημειώματα φόρου εισοδήματος των τελευταίων δύο ετών (εκτός αν η οργάνωση έχει ιδρυθεί πιο πρόσφατα) (σε περίπτωση που δεν περιλαμβάνονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος)
 - 3) Τελευταία δήλωση φορολογίας ακινήτων
 - 4) Ισολογισμοί των τελευταίων δύο ετών (εκτός αν η οργάνωση έχει ιδρυθεί πιο πρόσφατα). Εάν ο Οργανισμός ελέγχεται από Ορκωτούς λογιστές, η τελευταία σχετική αναφορά
 - 5) Προϋπολογισμοί των ετών 2014 και 2015 (εκτός αν η οργάνωση έχει ιδρυθεί πιο πρόσφατα)
 - 6) Απολογισμοί των τελευταίων δύο ετών (εκτός αν η οργάνωση έχει ιδρυθεί πιο πρόσφατα)

Σημειώσεις:

Σε περίπτωση συνεργασίας του υποψήφιου φορέα υλοποίησης με έναν ή περισσότερους εταίρους:

1. Τα ανωτέρω δικαιολογητικά πρέπει να επισυνάπτονται και για έκαστο εταίρο.
2. Για τους αλλοδαπούς εταίρους θα γίνεται, κατά περίπτωση, ανάλογη προσαρμογή των απαιτούμενων δικαιολογητικών, τα οποία θα πρέπει να προσκομίζονται μεταφρασμένα στην Αγγλική γλώσσα.

3. Μία Σύμβαση Συνεργασίας μεταξύ του φορέα υλοποίησης και εκάστου εταίρου του θα πρέπει να υπογραφεί στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα, αν ο εταίρος είναι αλλοδαπός, και να υποβληθεί από τον υποψήφιο φορέα υλοποίησης του έργου, μαζί με την αίτηση.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

1. Μόνον πλήρεις αιτήσεις θα ληφθούν υπ' όψιν προς αξιολόγηση και επιλογή.
2. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων λήγει την ημέρα και ώρα που αναγράφεται στην αντίστοιχη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την οποία υποβάλλεται η αίτηση.
3. Ως ημερομηνία υποβολής θα θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα του Ταχυδρομείου ή η ημερομηνία αποστολής μέσω courier.
4. Το έντυπο της αίτησης θα πρέπει να υποβάλλεται σε μορφή word και η φόρμα προϋπολογισμού σε μορφή excel.
5. Οι υποψήφιοι μπορούν να επιλέξουν έναν από τους ακόλουθους τρεις (3) τρόπους για να υποβάλουν τις αιτήσεις τους:

- 1) Ηλεκτρονικά, συμπληρώνοντας και καταθέτοντας την αίτηση και όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (σε μορφή zip files - max 500 MB)
<http://www.weareallcitizens.gr/apply/application-form.html>
- 2) Μέσω ταχυδρομείου (απλό, εξπρές ή courier) ή
- 3) Ιδιοχειρώς κατά τη διάρκεια των εργασιμων ωρών 9:00' έως 18:00',
στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ίδρυμα Μποδοσάκη
Βασιλέως Γεωργίου Β' αριθ. 5, Τ.Κ. 10674 Αθήνα, Ελλάδα
Θέμα: ΕΟΧ Πρόγραμμα Επιχορήγησης ΜΚΟ «Είμαστε Όλοι Πολίτες»

Με την πρόσθετη ένδειξη της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την οποία υποβάλλεται η αίτηση.

Όσοι υποψήφιοι δεν υποβάλλουν την αίτηση τους ηλεκτρονικά, πρέπει να υποβάλουν ένα (1) αντίτυπο της αίτησης και των δικαιολογητικών στα ελληνικά, καθώς και σε ηλεκτρονική μορφή (CD ή USB).

16. Στοιχεία Επικοινωνίας

Για την πρόσκληση/ προσδοκώμενο αποτέλεσμα:

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΞΙΩΝ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Άρτεμις Παπαθεοδώρου – Διαχειρίστρια Προγραμμάτων

E-mail: artemis@bodossaki.gr

Για την πρόσκληση/ προσδοκώμενο αποτέλεσμα

ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΜΚΟ (Capacity Building) ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΝΟΣ ΕΥΝΟΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Βλάσης Αδρακτάς – Βοηθός Διαχειριστής Προγραμμάτων Ενδυνάμωσης ΜΚΟ

E-mail: vadraktas@bodossaki.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΑΞΙΔΙΩΝ, ΔΙΑΜΟΝΗΣ & ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΩΝ

Καθορίζονται τα όρια (ανώτατα ποσά) κάλυψης των επιλέξιμων δαπανών ταξιδίων, διαμονής και ημερήσιας αποζημίωσης εκτός έδρας του προσωπικού που θα απασχοληθεί στο έργο.

Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης έχει δικαίωμα να τροποποιήσει μονομερώς τα όρια κάλυψης των δαπανών αυτών.

Οι δαπάνες ταξιδίων, διαμονής και η ημερήσια αποζημίωση εκτός έδρας του προσωπικού το οποίο απασχολείται στο έργο είναι επιλέξιμες άμεσες δαπάνες, υπό την προϋπόθεση ότι είναι σύμφωνες με τις συνήθεις πρακτικές του υποψήφιου Φορέα Υλοποίησης Έργου και του Εταίρου του, και εφ' όσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- 1) Οι δαπάνες ταξιδίων περιλαμβάνουν το κόστος μεταφοράς από και προς τον τόπο προορισμού, ήτοι το κόστος των αεροπορικών εισιτηρίων οικονομικής θέσης ή των εισιτηρίων ανάλογης θέσης άλλου μεταφορικού μέσου, με μία αποσκευή, και το κόστους μετάβασης από και προς το αεροδρόμιο ή τον σταθμό.
- 2) Οι δαπάνες διαμονής περιλαμβάνουν το κόστος διαμονής σε ξενοδοχείο.
- 3) Η ημερήσια αποζημίωση περιλαμβάνει το κόστος διατροφής και το κόστος τοπικών μετακινήσεων.
- 4) Οι δαπάνες ταξιδίων και διαμονής και η ημερήσια αποζημίωση που αφορούν μετακινήσεις εντός του νομού, στον οποίο εδρεύει ο φορέας ή ο εταίρος δεν είναι επιλέξιμες.

- 5) Απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα για τις δαπάνες ταξιδιού αποτελούν τα τιμολόγια και οι αποδείξεις πληρωμής εισιτηρίων, οι κάρτες επιβίβασης αεροπλάνων, τα πρακτικά των συναντήσεων και λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα που αποδεικνύουν τον σκοπό του ταξιδιού.
- 6) Απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα για τις δαπάνες διαμονής και την ημερήσια αποζημίωση αποτελούν τα τιμολόγια και οι αποδείξεις των δαπανών διαμονής (ξενοδοχείων), διατροφής (εστιατορίων) και τοπικών μέσων μετακίνησης.
- 7) Οι δαπάνες ταξιδίων και διαμονής εκτός έδρας δεν μπορούν να υπερβαίνουν, ανά άτομο και είδος δαπάνης, τα ανώτατα όρια κάλυψης που ορίζονται στους ακόλουθους πίνακες ανά χώρα προέλευσης - προορισμού.

(α) Εντός της Ελλάδος ισχύουν τα ακόλουθα ανώτατα όρια κάλυψης δαπανών εκτός έδρας:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΝΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ		
	ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΟΣΟ €
1.	Κόστος αεροπορικών εισιτηρίων οικονομικής θέσης ή εισιτηρίων ανάλογης θέσης άλλου μεταφορικού μέσου και κόστους μετάβασης από και προς το αεροδρόμιο ή τον σταθμό.	Χωρίς όριο
2.	Κόστος διαμονής σε ξενοδοχείο ημερησίως	90,00
3.	Κόστος διατροφής ημερησίως	40,00
4.	Κόστος χρήσης Ι.Χ.Ε. αυτοκινήτου, ήτοι χιλιομετρική αποζημίωση ανά χιλιόμετρο	0,25
5.	Κόστος τοπικής μετακίνησης ημερησίως	20,00

6.	Κόστος διοδίων	Χωρίς όριο
----	----------------	------------

(β) Εκτός της Ελλάδος ισχύουν τα ακόλουθα ανώτατα όρια κάλυψης δαπανών εκτός έδρας:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ		
	ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΟΣΟ €
1.	Κόστος αεροπορικών εισιτηρίων οικονομικής θέσης ή εισιτηρίων ανάλογης θέσης άλλου μεταφορικού μέσου και κόστους μετάβασης από και προς το αεροδρόμιο ή τον σταθμό.	Χωρίς όριο
2.	Συνολικό ημερήσιο κόστος (α) διαμονής σε ξενοδοχείο, (β) διατροφής, (γ) χρήσης Ι.Χ.Ε. αυτοκινήτου, (δ) τοπικής μετακίνησης και (ε) διοδίων	Σύμφωνα με τον συνημμένο πίνακα ανά χώρα προορισμού

Ανώτατα όρια ημερήσιας αποζημίωσης δαπανών ταξιδίων εκτός Ελλάδος

(πηγή: European Commission)

Χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης	€
Αυστρία	225
Βέλγιο	232
Βουλγαρία	227
Τσεχική Δημοκρατία	230
Κύπρος	238
Δανία	270
Εσθονία	181
Φιλανδία	244
Γαλλία	245
Γερμανία	208
Ουγγαρία	222
Ιρλανδία	254
Ιταλία	230
Λετονία	211
Λιθουανία	183
Λουξεμβούργο	237
Μάλτα	205
Ολλανδία	263
Πολωνία	217
Πορτογαλία	204
Ρουμανία	222
Δημοκρατία της Σλοβακίας	205

Σλοβενία	180
Ισπανία	212
Σουηδία	257
Ηνωμένο Βασίλειο	276
ΕΕΑ/ΕΦΤΑ Χώρες	€
Ισλανδία	180
Νορβηγία	230
Λιχτενστάιν	225

Η ισοτιμία του ξένου νομίσματος προς το ευρώ θα καθορίζεται εκάστοτε σύμφωνα με το δελτίο ισοτιμιών της Τράπεζας της Ελλάδος της ημέρας πραγματοποίησης της δαπάνης. Βλέπετε σχετικά στον ακόλουθο ιστότοπο της Τράπεζας της Ελλάδος:

http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Markets/ISOTIMIES/deltia.aspx?Filter_by=14

<http://www.bankofgreece.gr/Pages/en/Markets/ISOTIMIES/default.aspx>

Η ισοτιμία της Ισλανδικής Κορώνας θα καθορίζεται εκάστοτε σύμφωνα με το δελτίο ισοτιμιών της Κεντρικής Τράπεζας της Ισλανδίας της ημέρας πραγματοποίησης της δαπάνης. Βλέπετε σχετικά στον ακόλουθο ιστότοπο: <http://www.cb.is/>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Πρόγραμμα «Είμαστε όλοι Πολίτες», όπως και όλα τα προγράμματα επιχορηγήσεων ΜΚΟ του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ (EEA Grants NGO Funds/Programmes), βασίζεται σε μια συγκεκριμένη μεθοδολογία, γνωστή ως Διαχείριση βάσει Αποτελεσμάτων (Results-Based Management). Αυτό συνεπάγεται ότι το Ίδρυμα Μποδοσάκη, ως Διαχειριστής Επιχορηγήσεως του Προγράμματος, τηρεί ορισμένες μεθοδολογικές απαιτήσεις σε επίπεδο Προγράμματος. Οι φορείς υλοποίησης πρέπει, με τη σειρά τους, να παρέχουν ορισμένες σχετικές πληροφορίες. Επιπλέον, η Διαχείριση βάσει Αποτελεσμάτων θέτει ορισμένους στόχους τόσο σε επίπεδο Προγράμματος, όσο και σε επίπεδο έργων, οι οποίοι πρέπει να επιτευχθούν. Το Ίδρυμα Μποδοσάκη είναι αρμόδιο για την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο Προγράμματος, ενώ ο κάθε φορέας υλοποίησης είναι αρμόδιος για την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο έργου. Η ανάλυση που ακολουθεί αποσκοπεί να βοηθήσει τους υποψήφιους φορείς υλοποίησης έργων στην κατανόηση και χρήση της προσέγγισης της Διαχείρισης βάσει Αποτελεσμάτων σε επίπεδο έργου.

Η Διαχείριση βάσει Αποτελεσμάτων σε επίπεδο έργου βασίζεται στα παραδοτέα προϊόντα.

Τα **παραδοτέα προϊόντα** των έργων είναι τα προϊόντα, αγαθά και υπηρεσίες που απορρέουν από ένα έργο, δηλαδή τα απτά αποτελέσματα του έργου. Ο φορέας υλοποίησης του έργου εγγυάται την παράδοση αυτών των προϊόντων, αγαθών και υπηρεσιών. Ο υποψήφιος φορέας υλοποίησης ορίζει τα παραδοτέα προϊόντα του έργου στην πρόταση του έργου. Η πρόταση του έργου συνήθως περιλαμβάνει αρκετά παραδοτέα προϊόντα.

Παράλληλα, ο υποψήφιος φορέας υλοποίησης ορίζει τους **δείκτες** για κάθε παραδοτέο προϊόν. Οι δείκτες σε επίπεδο έργου αποτελούν εργαλεία για τον έλεγχο της επίτευξης ή μη των αποτελεσμάτων του έργου. Χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων και, ειδικότερα, στην υποβολή των εκθέσεων προόδου του έργου. Οι δείκτες αναφέρονται στα κριτήρια, με τα οποία ένα παραδοτέο προϊόν μπορεί να μετρηθεί. Δεν πρέπει να αποτελούν περίληψη των δραστηριοτήτων ενός παραδοτέου προϊόντος, αλλά πρέπει να περιγράφουν το μετρήσιμο αποτέλεσμα της πραγματοποίησης

της δραστηριότητας. Οι δείκτες πρέπει να είναι αντικειμενικά επαληθεύσιμοι. Αυτό επιτυγχάνεται ευκολότερα για ποσοτικούς δείκτες παρά για αυτούς που χρησιμεύουν στη μέτρηση μιας ποιοτικής αλλαγής. Είναι σημαντικό ένας δείκτης να μπορεί να μετρείται συστηματικά σε βάθος χρόνου.

Μετά την επιλογή των δεικτών, πρέπει να ορισθούν η τιμή βάσης και η τιμή στόχου.

Η **τιμή βάσης** αφορά την αρχική τιμή έναντι της οποίας ένας δείκτης στη συνέχεια θα μετρείται. Ο σκοπός της τιμής βάσης είναι να αποτιμήσει την κατάσταση πριν από την παρέμβαση, βάσει της οποίας μπορεί να αξιολογηθεί η πρόοδος ή να γίνουν συγκρίσεις. Έτσι, η τιμή βάσης είναι η τιμή ενός δείκτη πριν από την υλοποίηση του έργου. Η **τιμή στόχου** είναι το επιδιωκόμενο επίπεδο των αποτελεσμάτων, που θα πρέπει να επιτευχθούν εντός μίας ρητής προθεσμίας. Ο φορέας υλοποίησης του έργου εγγυάται την επίτευξη των τιμών στόχων. Η τιμή βάσης για όλα τα έργα είναι μηδέν (0).

Ο φορέας υλοποίησης πρέπει να παρέχει, επίσης, την **πηγή επαλήθευσης** για κάθε δείκτη. Αυτή θα πρέπει να καθορίζεται κατά την ίδια χρονική στιγμή με την διαμόρφωση των δεικτών και θα πρέπει να επεξηγεί:

- Πώς συλλέγονται οι πληροφορίες
- Ποιος συλλέγει / παρέχει τις πληροφορίες
- Πότε και πόσο τακτικά υποβάλλονται οι πληροφορίες

Οι φορείς υλοποίησης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ακόλουθες αρχές κατά τη διαμόρφωση ενός παραδοτέου προϊόντος και των δεικτών του:

- Τα παραδοτέα προϊόντα και οι δείκτες τους θα πρέπει να σχετίζονται άμεσα με τον κύριο στόχο (-ους) του έργου (όχι με δευτερεύοντες στόχους και αποτελέσματα).
- Ορίστε το πολύ τέσσερα (4) παραδοτέα προϊόντα. Μόνο σε περίπτωση που κρίνεται απαραίτητο, προσθέστε παραδοτέα προϊόντα.
- Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε έναν ή δύο δείκτες ανά παραδοτέο προϊόν.
- Η επιλογή των δεικτών, όπως και των παραδοτέων προϊόντων, θα πρέπει να βασίζεται σε μια τεκμηριωμένη απόφαση και να είναι αντιπροσωπευτική του έργου.

Παράδειγμα

Παραδοτέο προϊόν έργου: Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σχετικά με τα δικαιώματα των ΛΟΑΤ (LGBT) να έχει ενισχυθεί μέχρι την ολοκλήρωση του έργου (δηλαδή έως τις 30 Απριλίου 2016) .

Δείκτης	Τιμή Βάσης	Τιμή Στόχου	Πηγή επαλήθευσης
Δείκτης 1: Αριθμός φοιτητών που συμμετείχαν σε δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για τα δικαιώματα των LGBT μέχρι την ολοκλήρωση του έργου (30 Απριλίου 2016)	0	580	Παρουσιολόγιο από τις δραστηριότητες. Τα δεδομένα συλλέγονται από τους εκπαιδευτές και τους βοηθούς εκπαιδευτές και υποβάλλονται κάθε τέσσερις μήνες με τις εκθέσεις προόδου του έργου, καθώς και με την τελική έκθεση, ανά δραστηριότητα και συνολικά, αφού γίνουν οι απαραίτητες διαδικασίες ώστε να παρέχονται αρχικά ονομάτων αντί για ονόματα, φύλο και ηλικίες. Συνοδεύονται από φωτογραφίες από τις δραστηριότητες και media clips, όποτε αυτό είναι δυνατό.
Δείκτης 2			